

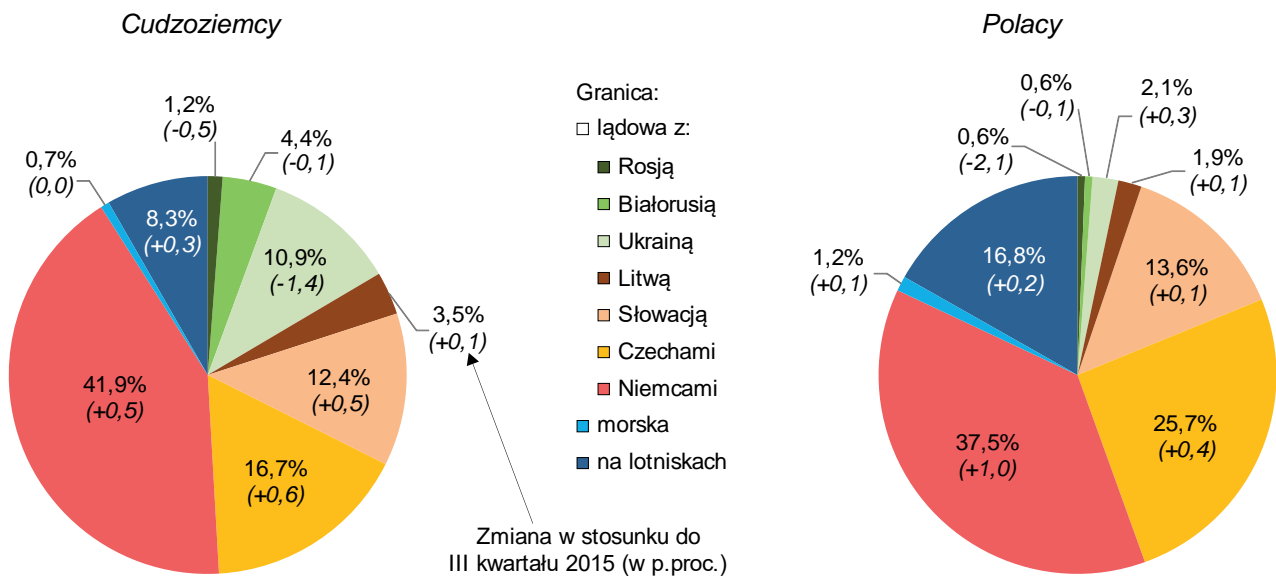
Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2016 roku

Ruch graniczny

W III kwartale 2016 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 78,0 mln, z tego 45,0 mln dotyczyło cudzoziemców (57,7% ogółem) oraz 33,0 mln Polaków (42,3%). Około 76,2% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 11,0% zewnętrznej granicy lądowej UE, 11,9% granicy na lotniskach i 0,9% morskiej.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (45,9% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w III kwartale 2016 r.), następnie granicę z Czechami (23,5%), Słowacją (14,8%), Ukrainą (8,2%), Białorusią i Litwą (po 3,2%) i Rosją (1,1%).

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) według granic w III kwartale 2016 r.

Liczba odpraw na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej na terenie Polski w III kwartale 2016 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, była o 5,8% mniejsza w porównaniu z poprzednim kwartałem i o 13,7% mniejsza niż w analogicznym okresie 2015 r. Cudzoziemców odprawiono o 1,4% mniej niż w II kwartale 2016 r. i o 8,9% mniej niż przed rokiem, natomiast Polaków odprawiono mniej niż w poprzednim kwartale o 28,1% i mniej niż w III kwartale

2015 r. – o 36,1%.¹ Wpływ na rozmiary ruchu granicznego w III kwartale 2016 r. miało zawieszenie umów o małym ruchu granicznym (MRG).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (95,4%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (84,9%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (83,4%).

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2016 r.

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	III kw. 2015 =100	mln osób	III kw. 2015 =100	mln zł	III kw. 2015 =100	mln zł	III kw. 2015 =100	zł	III kw. 2015 =100	zł	III kw. 2015 =100
Ogółem	45,0	102,0	33,0	101,4	10 879,5	103,1	6 421,3	100,5	491	101,3	393	100,4
lądowa	41,0	101,7	27,1	101,1	9 222,8	102,4	4 237,8	99,0	456	100,9	314	99,5
zewnętrzna UE	7,5	91,1	1,1	63,9	2 516,6	94,1	122,3	60,1	693	104,2	224	94,5
z: Rosją ^c	0,6	74,4	0,2	20,8	123,6	84,7	33,1	27,4	444	114,7	355	131,6
Białorusią	2,0	100,0	0,2	90,6	647,4	86,0	19,6	95,0	668	86,9	197	102,1
Ukrainą ^d	4,9	90,1	0,7	117,9	1 745,6	98,2	69,7	111,9	732	109,8	197	96,4
wewnętrzna UE	33,5	104,4	26,0	103,6	6 706,2	105,9	4 115,5	100,9	404	101,5	317	99,0
z: Litwą	1,6	105,7	0,6	102,7	403,6	105,2	114,8	100,4	515	99,6	312	97,5
Słowacją..	5,6	106,0	4,5	102,4	800,1	103,8	641,1	102,0	290	99,7	290	100,1
Czechami	7,5	105,9	8,5	103,3	1 120,6	103,4	1 300,3	100,8	304	99,9	298	99,3
Niemcami	18,9	103,3	12,4	104,4	4 381,9	107,0	2 059,3	100,6	469	102,3	342	98,5
morska	0,3	104,0	0,4	103,8	163,1	105,1	167,6	105,2	971	100,4	849	100,5
na lotniskach ...	3,7	105,9	5,6	103,0	1 493,5	107,9	2 016,0	103,5	839	101,6	764	100,5

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży. ^c Umowa MRG z Federacją Rosyjską w części dotyczącej przekroczeń w ramach małego ruchu granicznego została zawieszona od 4 lipca 2016 r. przez stronę Polską i Rosyjską. ^d Umowa MRG z Ukrainą była zawieszona przez stronę Polską, w części dotyczącej przekroczeń w ramach małego ruchu granicznego, w okresie od 4 lipca 2016 r. do 2 sierpnia 2016 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) w III kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie ok. 10,9 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski – 6,4 mld zł. W analogicznym okresie 2015 r. wydatki cudzoziemców były wyższe o 3,1%, natomiast Polaków o 0,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były wyższe odpowiednio o 5,1% i o 39,2%.

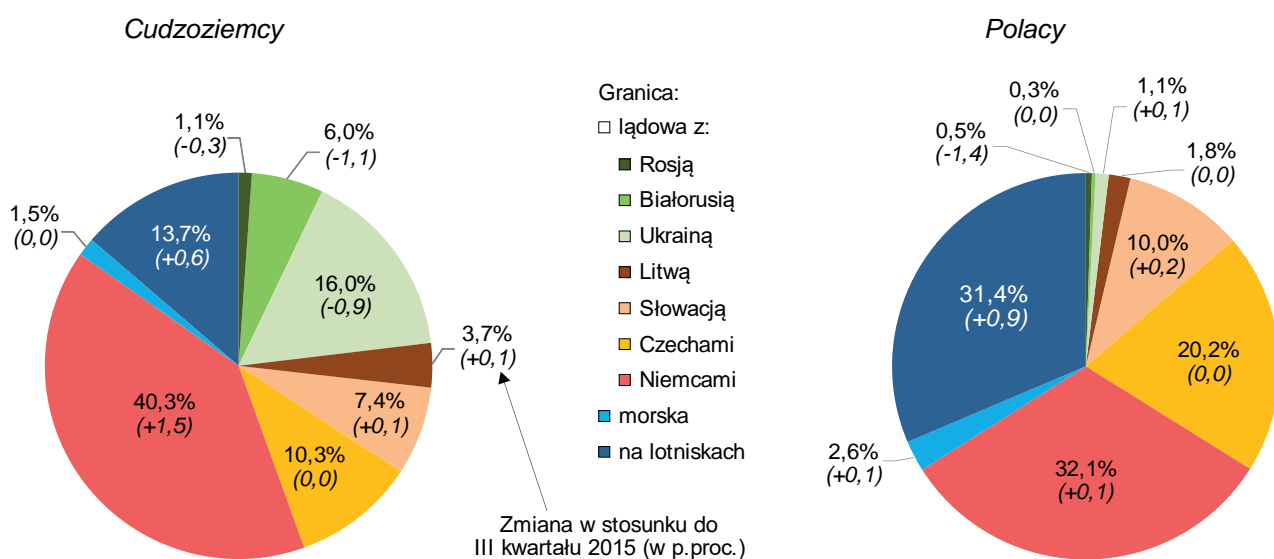
Z ogółu wydatków cudzoziemców 61,6% przypało na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 23,1% – zewnętrzną granicę lądową UE, 13,7% granicę na lotniskach i 1,5% morską. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski analogiczna struktura kształtowała się następująco: 64,1%, 1,9%, 31,4% i 2,6%.

¹ W III kwartale 2015 r. udział MRG w ruchu granicznym z Rosją wyniósł 45,6% w przypadku cudzoziemców i 94,0% w przypadku Polaków (szacunek GUS), a z Ukrainą – 55,8% w przypadku cudzoziemców.

Najwyższe wydatki w Polsce, biorąc pod uwagę lądową granicę, ponieśli cudzoziemcy przekraczający granicę z Niemcami (47,5% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających lądową granicę Polski w III kwartale 2016 r.), następnie granicę z Ukrainą (18,9%), Czechami (12,2%), Słowacją (8,7%), Białorusią (7,0%), Litwą (4,4%) i Rosją (1,3%).

W przypadku mieszkańców Polski, rozpatrując lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (48,6% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w III kwartale 2016 r.), następnie z Czechami (30,7%), Słowacją (15,1%), Litwą (2,7%), Ukrainą (1,6%), Rosją (0,8%) i Białorusią (0,5%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2016 r.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających polski odcinek zewnętrznej lądowej granicy Unii Europejskiej w III kwartale 2016 r. ukształtowała się na poziomie ok. 2,5 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających ten odcinek granicy – 122,3 mln zł. Wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemców na zewnętrznej granicy UE w III kwartale 2016 r. były o 5,9% niższe w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. i 2,1% wyższe w stosunku do poprzedniego kwartału. Z kolei wydatki poniesione przez mieszkańców Polski za granicą były niższe zarówno w stosunku do III kwartału 2015 r., jak i II kwartału 2016 r., odpowiednio o 39,9% i o 35,0%.

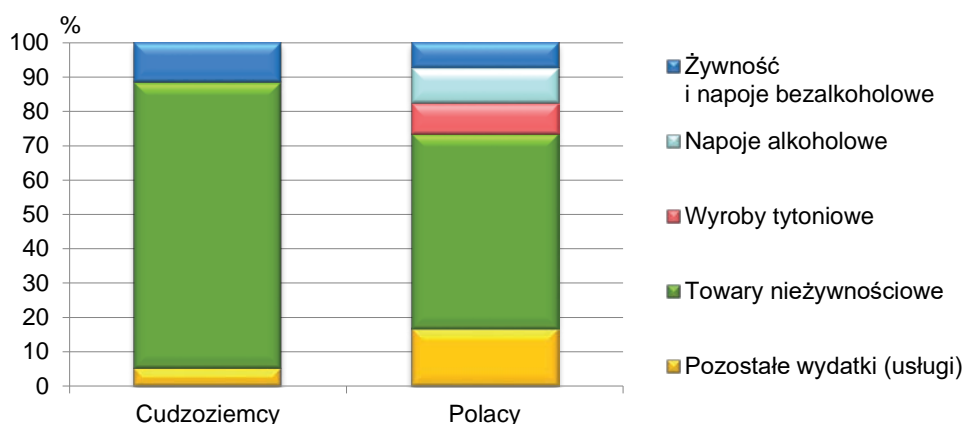
Zróźnicowanie wydatków, również pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w III kwartale 2016 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyli ok. 83% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 11%, a na pozostałe wydatki (usługi) ponad 5%. Spośród artykułów

nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się niezmiennie materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 24% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 20%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 13%).

Mieszkańcy Polski, przekraczający w III kwartale 2016 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 57%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, głównie na zakup paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 17%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 7%.

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w III kwartale 2016 r.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w III kwartale 2016 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 52%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy przeznaczyci ok. 13%, a na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 20%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających wewnętrzną granicę UE w III kwartale 2016 r. znaczący udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 54%, towary nieżywnościowe – 29%. Na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci ok. 12%.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca (nierezydenta) w III kwartale 2016 r. ukształtowały się na poziomie 491 zł, natomiast średnie wydatki poniesione za granicą przez mieszkańca Polski wyniosły 393 zł. Zdecydowanie najwyższe średnie wydatki ponieśli nierezydenci przekraczający granicę zarówno morską jak i na lotniskach – po około 2-krotnie wyższe niż w przypadku granicy lądowej. Średnie wydatki cudzoziemców przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były ponad 70% wyższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE. Również w przypadku Polaków średnie wydatki przekraczających granicę morską i na lotniskach były znacznie wyższe (prawie 3-krotnie i ponad 2-krotnie) niż przekraczających granicę lądową. Średnie wydatki Polaków przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były o ok. 29% niższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE.

Mały ruch graniczny

Mały ruch graniczny znacznie ułatwia regularne przekraczanie zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej przez osoby zamieszkujące strefę przygraniczną w celu pobytu w strefie po drugiej stronie granicy, m.in. ze względów społecznych, kulturalnych, rodzinnych lub ekonomicznych.

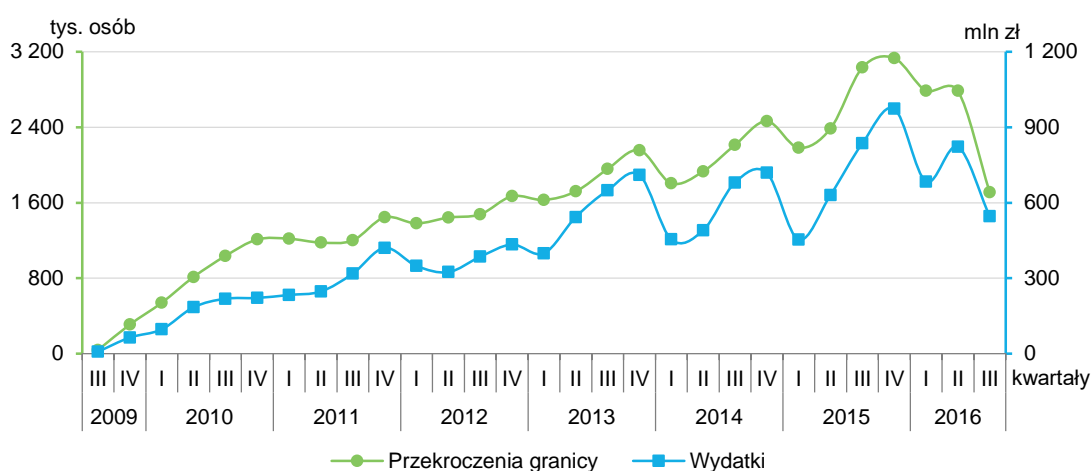
Granica polsko-ukraińska

Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r. W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny (MRG) ma większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogą podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. W okresie od 4 lipca do 2 sierpnia 2016 r. umowa o MRG była zawieszona przez stronę Polską w części dotyczącej wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mieszkańców strefy przygranicznej Ukrainy.

Na granicy polsko-ukraińskiej w okresie obowiązywania małego ruchu granicznego w III kwartale 2016 r. odnotowano 1,7 mln odpraw² (z Polski i do Polski), co stanowiło 34,9% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 38,6% mniejsza, a w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. – o 43,6% mniejsza.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w III kwartale 2016 r. wyniosła 545,5 mln zł, co stanowiło 31,3% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 33,6% niższe niż w poprzednim kwartale i o 34,7% niższe niż w analogicznym okresie 2015 roku.

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

² Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w III kwartale 2016 r. wyniosły 649 zł (w poprzednim kwartale – 590 zł), podczas gdy przed rokiem – 555 zł.

Granica polsko-rosyjska

Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od dnia 4 lipca 2016 r. została ona zawieszona przez stronę Polską w części dotyczącej wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mieszkańców strefy przygranicznej Federacji Rosyjskiej. Analogiczne ograniczenia zostały wprowadzane przez stronę rosyjską wobec obywateli RP.

W okresie 3 dni lipca br. Straż Graniczna odnotowała 16,7 tys. odpraw (z Polski i do Polski) cudzoziemców w ramach MRG.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

Badania przeprowadzone w III kwartale 2016 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy, podobnie jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 67,4% cudzoziemców i 67,9% Polaków, przy czym 49,0% cudzoziemców i 55,7% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zamieszkiwało 23,9% cudzoziemców i 19,8% Polaków przekraczających lądową granicę Polski.

Tabl. 2. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca zamieszkania w III kwartale 2016 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
w odsetkach												
Ogółem	100,0	67,4	49,0	18,4	8,8	23,9	100,0	67,9	55,7	12,2	12,3	19,8
zewnętrzna UE	100,0	61,7	45,6	16,1	18,8	19,5	100,0	64,6	45,8	18,7	16,5	18,9
z: Rosją	100,0	57,3	8,9	48,4	28,1	14,5	100,0	50,0	14,0	36,0	40,1	9,9
Białorusią.....	100,0	55,9	42,4	13,5	14,6	29,6	100,0	68,0	41,1	26,9	9,7	22,3
Ukrainą	100,0	64,6	51,2	13,4	19,5	15,9	100,0	67,4	55,5	11,9	12,2	20,3
wewnętrzna UE.....	100,0	68,6	49,7	18,9	6,6	24,8	100,0	68,0	56,1	11,9	12,2	19,8
z: Litwą	100,0	47,4	15,9	31,5	17,9	34,7	100,0	52,3	48,4	4,0	11,5	36,2
Słowacją	100,0	55,3	28,7	26,6	11,1	33,6	100,0	39,9	25,7	14,2	32,6	27,5
Czechami	100,0	75,0	57,9	17,1	5,2	19,8	100,0	79,9	64,7	15,2	7,0	13,1
Niemcami	100,0	71,8	55,6	16,3	4,8	23,4	100,0	70,7	61,5	9,2	8,4	20,8

Przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy oraz Polacy najchętniej dokonywali zakupów w odległości do 50 km od granicy – 78,4% cudzoziemców i 63,5% Polaków, przy czym 69,2% cudzoziemców i 49,2% Polaków dokonywało zakupów w pasie do 30 km od granicy.

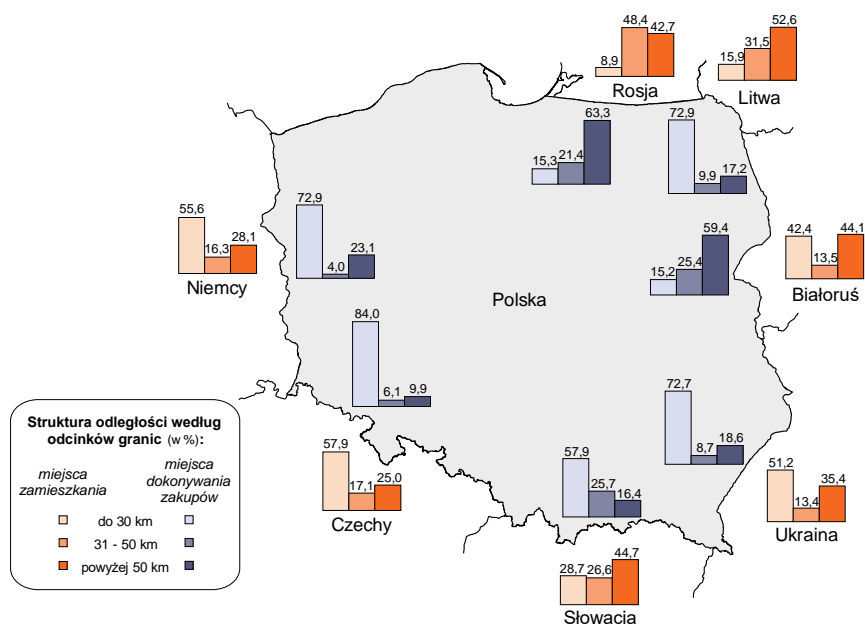
Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zakupów dokonywało 14,4% cudzoziemców i 24,0% Polaków.

Tabl. 3. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca dokonania zakupów w III kwartale 2016 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
w odsetkach												
Ogółem	100,0	78,4	69,2	9,2	7,2	14,4	100,0	63,5	49,2	14,3	12,5	24,0
zewnętrzna UE	100,0	67,1	53,0	14,1	20,2	12,7	100,0	81,6	78,1	3,5	4,5	13,9
z: Rosją	100,0	36,7	15,3	21,4	23,0	40,4	100,0	95,9	95,1	0,8	0,9	3,2
Białorusią.....	100,0	40,6	15,2	25,4	45,5	13,9	100,0	71,3	62,6	8,7	2,7	26,1
Ukrainą	100,0	81,4	72,7	8,7	9,5	9,0	100,0	80,7	78,0	2,8	5,9	13,3
wewnętrzna UE.....	100,0	80,9	72,9	8,0	4,3	14,8	100,0	62,7	47,9	14,8	12,9	24,4
z: Litwą	100,0	82,8	72,9	9,9	2,6	14,7	100,0	39,4	3,6	35,8	23,2	37,4
Słowacją	100,0	83,5	57,9	25,7	10,1	6,4	100,0	30,4	16,2	14,2	32,9	36,7
Czechami	100,0	90,2	84,0	6,1	3,1	6,8	100,0	71,3	55,2	16,1	8,9	19,8
Niemcami	100,0	76,9	72,9	4,0	3,4	19,7	100,0	70,5	57,9	12,5	7,3	22,3

Zasięg oddziaływania granicy określony na podstawie wyników badań, przy uwzględnieniu odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów osób przekraczających granicę, przedstawiono na mapach 1 i 2.

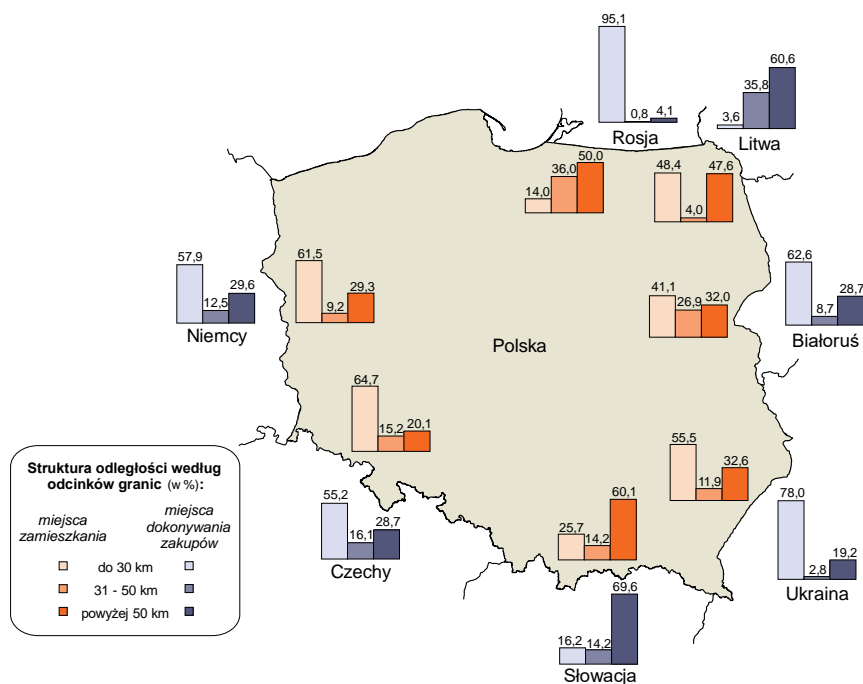
Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w III kwartale 2016 r.

Większość cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy: w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 61,7%

cudzoziemców oraz 64,6% Polaków, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 68,6% i 68,0%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w III kwartale 2016 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 67,1% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 80,9%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 81,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 62,7%.

Podsumowanie

Z przeprowadzonej analizy wynika, że występuje zróżnicowanie badanych zjawisk na poszczególnych rodzajach i odcinkach granicy. W III kwartale 2016 r. ok. 64% ogółu przyjazdów cudzoziemców do Polski związanych było z dokonaniem zakupów. Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski dotyczyły w dużej mierze również zakupów – ok. 26% oraz wypoczynku i rekreacji – ok. 51% (z tym, że na zewnętrznej granicy lądowej UE udziały te stanowiły odpowiednio ok. 76% i ok. 5%). Zróżnicowanie rodzaju ponoszonych wydatków zależy w dużej mierze od celów w jakich respondenci wyjeżdżają za granicę. Wśród cudzoziemców wydatki poniesione w Polsce na zakup towarów stanowiły ok. 77%, a na usługi ok. 23%, natomiast wśród mieszkańców Polski wyniosły one odpowiednio ok. 40% i ok. 60%.

Wyniki prowadzonych badań zarówno wśród cudzoziemców (nierezydentów) jak i mieszkańców Polski pokazały, że nadal największa intensywność zjawisk związanych z ruchem na

granicy lądowej Polski występowała na obszarach położonych w pasie do 50 km wzdłuż granicy. Świadczy o tym między innymi wysoki odsetek osób przekraczających granicę, które ponosiły wydatki w tym pasie, jak również fakt, że mieszkańcy miejscowości zlokalizowanych na tym obszarze stanowili zdecydowaną większość wśród przekraczających granicę. Obserwuje się także znaczny wpływ zjawisk związanych z przekroczeniami granicy na dalszych odległościach, w tym powyżej 100 km od granicy.

W III kwartale 2016 r. w porównaniu z poprzednim kwartałem jak i analogicznym okresem ubiegłego roku nastąpiło znaczne zmniejszenie ruchu granicznego na granicy zewnętrznej UE na terenie Polski, w szczególności z Rosją. Niewątpliwie wpływ na to miało zawieszenie umów o małym ruchu granicznym.

Uwagi metodyczne

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”). Dostarczają informacji na potrzeby statystyki w dziedzinie turystyki, rachunków narodowych i bilansu płatniczego oraz obszarów transgranicznych.

Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich), w dniach wylosowanych w taki sposób, by w kwartale każdy dzień tygodnia wystąpił jeden raz. Badaniem ruchu granicznego objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych. Zliczane są pojazdy (z uwzględnieniem kraju rejestracji) oraz osoby przekraczające granicę w kierunku z Polski i do Polski. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta.

Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.

Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne). Do szacowania ruchu granicznego na wewnętrznej granicy UE na terenie Polski oraz ruchu na granicy morskiej wykorzystywane są także wtórnie wyniki innych badań statystyki publicznej („Baza noclegowa turystyki i jej wykorzystanie”, „Transport morski i przybrzeżny”). Dane o ruchu granicznym dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza.

W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3009, 22 608 3475
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel>